

16-09-2020

Visie op bestuur bij GGMD

Inleiding

Wet- en regelgeving, waaronder de Wet toelating zorginstellingen en de Governancecode Zorg 2017, beschrijven de taken en spelregels voor het bestuur en de Raad van Toezicht. In de statuten en reglementen van Stichting *Geestelijke Gezondheidszorg en Maatschappelijke Dienstverlening* (hierna: GGMD) zijn deze nader uitgewerkt.

De visie van de bestuurder op deze rollen ligt ten grondslag aan deze uitwerking en is mede richtinggevend voor het daadwerkelijk handelen. Deze visie wordt in deze notitie beschreven.

Good Governance

GGMD hecht veel waarde aan een 'goed bestuur', waarin transparantie, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid centraal staan. GGMD onderschrijft daarom ook de Governancecode Zorg 2017 en de principes die hieraan ten grondslag liggen, en wel:

1. Bestuur en RvT hanteren normen en waarden die passen bij de maatschappelijke opdracht.
2. Bestuur en RvT zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af.
3. Bestuur en RvT zijn ieder vanuit hun eigen rol geschikt en verantwoordelijk voor hun taak.
4. Bestuur en RvT handelen in dialoog met belanghebbende partijen en waarborgen hun adequate invloed.
5. Bestuur en RvT kennen en beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten.
6. Bestuur en RvT toetsen de legitimatie van GGMD aan het bieden van goede zorg aan cliënten.
7. Bestuur en RvT ontwikkelen permanent hun professionaliteit en deskundigheid.

Deze Governancecode geeft normen voor goed bestuur en toezicht en externe verantwoording. GGMD hanteert de code bij haar functioneren en is daarop intern en extern aanspreekbaar.

1 Visie op bestuur bij GGMD

Visie op cultuur en gedrag van de bestuurder.

Doelgericht en doelmatig

Het bestuur is doelgericht en gaat doelmatig en rechtmatig om met publieke middelen en zorgt voor een transparante bedrijfsvoering. De bestuurder stelt samen met belanghebbenden de missie en kernwaarden op. De doelen van de organisatie zijn hierop gericht. Het bestuur draagt zorg voor goede zorg voor patiënten en cliënten. Het bestuur draagt zorg voor een transparante bedrijfsvoering, een doelmatige en rechtmatige inzet van publieke middelen en transparantie van kwaliteit van zorg en wachttijden.

De bestuurder draagt zorg voor het juiste werkklimaat om met de organisatie de gewenste resultaten te behalen. Voor iedere medewerker moet duidelijk zijn waar de organisatie voor staat, wat de missie is en welke kernwaarden daarbij horen. Dit betekent dat bestuurders dit in alles moeten uitdragen. Afspraken en gedragscodes zoals de Governancecode Zorg zijn niet vrijblijvend. De missie van de organisatie is terug te zien in de manier van werken, in de cultuur en in het contact tussen zorgprofessional en patiënt/cliënt. Leren en verbeteren hoort daarbij vanzelfsprekend te zijn.

Verantwoord en transparant

De bestuurder formuleert op basis van een heldere visie en missie haar doelstellingen en heeft de verantwoordelijkheid deze te realiseren. Het bestuur zet daartoe haar strategie uit, bepaalt het beleid, ziet toe op de uitvoering hiervan en is verantwoordelijk voor de resultaten. De bestuurder stelt zich daarbij toegankelijk op naar de Raad van Toezicht en zoekt verbinding met oog voor de maatschappelijke belangen. Bestuurder verschaft inzicht in afwegingen en dilemma's aan de raad bij besluitvorming of te maken strategische keuzes. Zij legt verantwoording af over beleid, kwaliteit, veiligheid, continuïteit en financiën. Die verantwoording vindt in ieder geval jaarlijks plaats in het jaarverslag, maar ook voor interne en externe belanghebbenden. Het bestuur heeft oog voor de belangen van alle betrokkenen, zoals cliënten en zorgverleners.

Open en integer

De bestuurder is open en integer. Zij toont leiderschap, handelt zorgvuldig en gedraagt zich consistent. Zij draagt een duidelijke visie uit en handelt daar ook naar. Het bestuur weegt conflicterende doelen en belangen zorgvuldig, is daar transparant over en bespreekt dilemma's met interne belanghebbenden. Besluitvorming vindt altijd plaats met het oog op patiënten en cliënten, interne betrokkenen en het publieke belang. De bestuurder stelt zich toetsbaar op in haar handelen. Van vaststellingsovereenkomsten die daaraan afbreuk doen of hierop qua openheid en transparantie een belemmering beogen (de zogenoemde zwijgcontracten) kan dan ook geen sprake zijn.

Omgevingsbewust en participatief

De bestuurder is voortdurend in dialoog met de interne toezichthouder, de cliëntenraad, de ondernemingsraad en de zorgverleners. Het bestuur voorziet de raad van toezicht, de cliëntenraad, de ondernemingsraad en de zorgverleners tijdig van goede informatie, communiceert duidelijk en ondersteunt hen (financieel) met adequate scholing. Het bestuur weet wat er speelt in en om zijn organisatie, heeft affiniteit met de dagelijkse praktijk van de zorgverlening en vertaalt dit naar zijn handelen.

Lerend en zelfreinigend

Het bestuur verbetert continu zijn prestaties en die van de organisatie. Het bestuur bevordert een open werkklimaat. Het bestuur is reflectief en aanspreekbaar. Het vraagt diezelfde houding van medewerkers en stimuleert een open klimaat waarin collega's van elkaar leren. Iedereen in de organisatie, inclusief de bestuurders en toezichthouders, houdt zijn deskundigheid en vaardigheden op peil. Bestuurders zijn geschikt voor hun functie en onderhouden hun professionele kennis en vaardigheden onder meer door deelname aan scholings- en accreditatieprogramma's van hun beroepsvereniging.

2. Uitgangspunten bij samenwerking bestuur en raad van toezicht

Houding & gedrag

De bestuurder is overtuigd van de meerwaarde van een goede onderlinge samenwerking van de leden van de Raad en van die tussen de Raad en het bestuur. De basis voor die samenwerking ligt in transparantie, openheid, vertrouwen en het nemen van verantwoordelijkheid, waarbij de discussie niet geschuwd wordt. Kenmerk van de samenwerking is het bewaken van de balans tussen onafhankelijkheid en betrokkenheid. Die moeten in balans zijn en leiden tot kwalitatief goed bestuur. Hierbij past een houding van dialoog op basis van argumenten en informatie geven.

Compliance

De bestuurder is alert op het voldoen aan de geldende wetten, codes, regels en procedures. De bestuurder wil in de onderwerpen waaraan zij aandacht besteedt de juiste balans bewaren tussen aandacht voor de (sturing van de) zorgactiviteiten en de aandacht voor compliance, risicobeheersing en financiële continuïteit.

Visie

Een gezamenlijke en eenduidige visie op de maatschappelijke rol en opdracht van GGMD, zowel bij de bestuurder als tussen de bestuurder en de Raad. Die visie vindt zijn concretisering in de strategie van GGMD en de wijze waarop die in praktijk wordt gebracht. Daarop stuurt het bestuur en daarop ziet de Raad van Toezicht toe.

Vertrouwen en samenspel

Vertrouwen in de Raad met respect voor de afzonderlijke rollen en verantwoordelijkheden van bestuur en Raad. Het is de taak van de bestuurder om te laten zien dat het vertrouwen gegeven kan worden.

Passend samenspel met de Raad. De bestuurder heeft tegenwicht nodig van de Raad van Toezicht (checks and balances), en heeft steun nodig van de Raad bij lastige vraagstukken.

De bestuurder is proactief, dat wil zeggen dat zij anticipeert op de toezichtagenda.

De bestuurder realiseert zich dat naast regels en procedures zoals in documenten vastgelegd (de 'hard-controls') ook 'soft-controls' als voorbeeldgedrag en motivatie een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van kansen en het beheersen van risico's. En handelt hier ook naar.

3 Visie op de maatschappelijke rol en opdracht van GGMD

3.1 Bewaken van belangen

De bestuurder ziet het als haar primaire taak dat GGMD tegemoet komt aan de belangen van mensen die in een kwetsbare positie verkeren en die zorg en/of ondersteuning van GGMD verkrijgen. Dit zijn mensen die door doofheid of andere gehoorproblemen onvoldoende in staat zijn om zonder zorg en ondersteuning hun leven te leiden.

Zij biedt zorg van goede kwaliteit, die voldoet aan professionele standaarden en eigentijdse kwaliteits- en veiligheidseisen. De bestuurder realiseert zich dat belangen van verschillende cliënten en hun omgeving niet altijd congruent zijn met dat wat binnen wet- en regelgeving en financiering mogelijk is, en niet altijd passend is binnen het vastgestelde beleidskader en dat derhalve afwegingen in de besluitvorming gemaakt moeten worden. De bestuurder is transparant in het laten van deze afwegingen in het proces van besluitvorming aan de Raad van Toezicht.

3.2 Legitimatie

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat de belangen van de belanghebbenden van GGMD, met name van de huidige en toekomstige cliënten en hun omgeving worden geborgd en dat de stichting zorgt voor de nodige voorwaarden om dat te (blijven) doen. Van het bestuur van GGMD mag worden verwacht dat zij naar de wensen en behoeften van cliënten en ook naar de wensen van andere belangrijke belanghebbenden (zorgkantoor, zorgverzekeraars, IGJ, VWS, Gemeenten en ook de medewerkers) luistert en hun inbreng meeneemt in de afwegingen.

Dit wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst met de cliënt enerzijds en de zorgverzekeraar, WLZ-uitvoerder of gemeente anderzijds. Dat betekent echter niet dat de externe belanghebbenden bepalen welke keuzen gemaakt worden. Dat is de verantwoordelijkheid van het bestuur van GGMD en in het verlengde daarvan van de Raad van Toezicht, die primair rekening houden met de belangen van de huidige en toekomstige cliënten en secundair met andere maatschappelijke belangen. Hierbij wordt voldoende ruimte en vertrouwen gegeven op het professioneel handelen en het professioneel oordeel van de medewerkers. Het is aan de Raad van Toezicht en het bestuur van GGMD om zich over de keuzen te verantwoorden en te blijven werken aan het vasthouden en vergroten van het vertrouwen en een goede reputatie als legitimatie.